

2020 Rhif (LIC20-46)

DEDDF Y CORONAFEIRWS 2020

Hysbysiad Addasu Gofynion y Cwricwlwm yng Nghymru 2020

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir gan adran 38(1) o Ddeddf y Coronafeirws 2020(1), a pharagraff 7 o Atodlen 17 iddi, yn dyroddi'r hysbysiad a ganlyn.

Addasu gofynion y cwricwlwm

1. Mae'r deddfiadau a ganlyn wedi eu haddasu, am y cyfnod a bennir ym mharagraff 2, yn y modd a ddisgrifir yn y tabl ym mharagraff 7(6) o Atodlen 17 i Ddeddf y Coronafeirws 2020—

- (a) adran 69 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998(2) (dyletswydd i sicrhau darpariaeth ddyladwy addysg grefyddol);
- (b) adran 43 o Ddeddf Addysg 1997(3) (darparu addysg gyrfaoedd mewn ysgolion yng Nghymru);
- (c) adran 101 o Ddeddf Addysg 2002(4) (cwricwlwm sylfaenol ar gyfer ysgolion a gynhelir yng Nghymru);
- (d) adran 108 o Ddeddf Addysg 2002 (sefydlu Cwricwlwm Cenedlaethol Cymru drwy orchymyn), mewn perthynas ag unrhyw ddyletswydd a osodir ar berson gan—
 - (i) Gorchymyn y Cwricwlwm Cenedlaethol (Trefniadau Asesu Cyfnod Allweddol 2) (Cymru) 2004(5);
 - (ii) Gorchymyn y Cwricwlwm Cenedlaethol (Trefniadau Asesu Cyfnod Allweddol 3) (Cymru) 2005(6);

(1) 2020 p. 7.
(2) 1998 p. 31.
(3) 1997 p. 44.
(4) 2002 p. 32.
(5) O.S. 2004/2915 (Cy. 254).
(6) O.S. 2005/1394 (Cy. 108).

- (iii) Gorchymyn Addysg (Y Cwricwlwm Cenedlaethol) (Trefniadau Asesu ar gyfer Darllen a Rhifedd) (Cymru) 2013(1);
- (iv) Gorchymyn y Cwricwlwm Cenedlaethol (Trefniadau Asesu ar gyfer y Cyfnod Sylfaen a'r Ail Gyfnod Allweddol a'r Trydydd Cyfnod Allweddol) (Cymru) 2014(2);
- (v) Gorchymyn y Cwricwlwm Cenedlaethol (Cymedroli Trefniadau Asesu ar gyfer yr Ail Gyfnod Allweddol a'r Trydydd Cyfnod Allweddol) (Cymru) 2015 (3);
- (vi) Gorchymyn y Cwricwlwm Cenedlaethol (Deilliannau Dymunol, Rhaglenni Addysg a Threfniadau Asesu Sylfaenol a Diwedd Cyfnod ar gyfer y Cyfnod Sylfaen) (Cymru) 2015(4);
- (e) adran 109 o Ddeddf Addysg 2002 (gweithredu Cwricwlwm Cenedlaethol Cymru mewn ysgolion);
- (f) adran 110 o Ddeddf Addysg 2002 (gweithredu Cwricwlwm Cenedlaethol Cymru mewn cysylltiad ag ysgolion meithrin etc);
- (g) adrannau 116A i 116K (cwricwla lleol ar gyfer disgyblion yng Nghyfnod Allweddol 4).

Y cyfnod penodedig

2. Y cyfnod penodedig yw'r cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â 1 Medi 2020.

Y rhesymau dros ddyroddi'r hysbysiad

3.—(1) Mae Gweinidogion Cymru yn ystyried bod dyroddi'r hysbysiad hwn yn gam gweithredu priodol a chymesur o dan yr holl amgylchiadau sy'n ymwneud â mynychder neu drosglwyddiad y coronafeirws am y rhesymau a ganlyn.

(2) Bydd ysgolion a gynhelir, ysgolion meithrin a gynhelir a darparwyr eraill addysg feithrin a gyllidir yn parhau i wynebu beichiau ychwanegol, yn ystod tymor yr hydref a'r tu hwnt, a fydd yn cyfyngu ar eu gallu i gyflawni eu dyletswyddau yn llawn.

- Bydd angen i'r ysgolion a'r darparwyr gefnogi plant i ailintreiddio yn yr ysgol neu'r lleoliad. Gall llawer o blant fod yn amharod i ddysgu neu heb gymhellant i ddysgu a bydd angen hyblygrwydd ar yr ysgolion a'r darparwyr er mwyn gallu

(1) O.S. 2013/433 (Cy. 51).
 (2) O.S. 2014/1999 (Cy. 200).
 (3) O.S. 2015/1309 (Cy. 113).
 (4) O.S. 2015/1596 (Cy. 195).

buddsoddi amser i ddatblygu eu parodrwydd i ddysgu.

- Gall fod angen i'r ysgolion a'r darparwyr addasu eu haddysgu a'u dysgu i sicrhau bod y cysyniadau allweddol a fyddai wedi cael eu haddysgu, a'r materion allweddol a fyddai wedi cael eu cwmpasu, yn ystod tymor yr haf yn cael eu hatgyfnerthu ochr yn ochr â chyflwyno addysgu a dysgu newydd. Bydd angen yr hyblygrwydd arnynt i allu blaenoriaethu atgyfnerthu'r dysgu allweddol hwnnw (gan ddefnyddio'r cymorth a ddarperir gan gynllun 'Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau' Llywodraeth Cymru⁽¹⁾ pan fo'n briodol).
- Bydd angen i'r ysgolion a'r darparwyr ymateb i gynnydd mewn anghenion llesiant plant. Mae'n debygol y bydd yr amser a dreuliwyd i ffwrdd o'r ysgol neu'r lleoliad wedi cael effaith negyddol ar lesiant rhai plant ac mae'r adborth a gafwyd oddi wrth ysgolion a darparwyr yn dangos eu bod yn disgwyl wynebu heriau llesiant sylweddol yn ystod tymor yr hydref. Er y deuir ar draws heriau o'r fath yn aml ar ddechrau tymor newydd, mae'r tarfu a achoswyd gan y coronafeirws yn debygol o wneud y sefyllfa yn llawer gwaeth. Bydd angen yr hyblygrwydd ar yr ysgolion a'r darparwyr i allu buddsoddi amser i gefnogi llesiant plant, yn ogystal ag ymateb i amrywiaeth o anghenion llesiant a fydd yn rhoi pwysau ychwanegol ar eu hamser.
- Bydd angen rhoi cyfle i'r ysgolion a'r darparwyr i ddatblygu cynlluniau cadarn a chydlynol ar lefel ysgol ac ar lefel meithrinfa i sicrhau y gall addysgu a dysgu barhau ym mhob senario weithredol, gan gynnwys cau'r lleoliadau hynny yn rhannol neu'n llawn am gyfnodau penodol. Gall fod angen iddynt bontio'n gyflym o un senario weithredol i un arall, gan sicrhau bod yr ystod lawn o ddysgu yn parhau i ddigwydd. Mae canllawiau wedi eu dyroddi gan Lywodraeth Cymru⁽²⁾ ac yn rhanbarthol i helpu ysgolion a darparwyr i sicrhau y gall addysgu a dysgu barhau'n ddiogel a bod dysgu a chynnydd plant yn cael blaenoriaeth ym mhob senario weithredol.

(3) Bydd ysgolion a gynhelir, ysgolion meithrin a gynhelir a darparwyr eraill addysg feithrin a gyllidir hefyd yn wynebu nifer o heriau logistaidd a fydd yn gosod mwy o feichiau gweinyddol a logistaidd arnynt,

(1) Cyhoeddiad Llywodraeth Cymru, 9 Gorffennaf 2020.

(2) 'Canllawiau ar ddysgu mewn ysgolion a lleoliadau o dymor yr hydref', Llywodraeth Cymru, Gorffennaf 2020.

hyd yn oed pan fyddant yn gweithredu'n llawn ar y safle.

- Bydd angen i'r ysgolion a'r darparwyr osod plant mewn grwpiau cyswllt a lleihau'r rhyngweithio rhwng plant mewn grwpiau cyswllt gwahanol. Bydd hyn yn cyfyngu, i raddau helaeth, ar eu gallu i gymysgu staff a phlant. Gall hefyd ei gwneud yn ofynnol i ysgolion a darparwyr feddwl yn wahanol, a mabwysiadu dulliau gweithredu gwahanol, er mwyn sicrhau dysgu eang a chytbwys sy'n adlewyrchu'r blaenoriaethau a nodir yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru(1). Gall hefyd gyfyngu ar eu gallu i ganiatáu i blant symud i rannau gwahanol o safle'r ysgol neu'r feithrinfa i gael mynediad at ystod lawn y cwricwlwm (e.e. ar gyfer gwyddoniaeth, addysg gorfforol, cerddoriaeth neu ddrama).
- Bydd angen i'r ysgolion a'r darparwyr amcangyfrif a rheoli risg wrth gynllunio eu gweithrediadau. Mae canllawiau Llywodraeth Cymru(2) yn argymhell y dylai ysgolion a darparwyr ystyried yr ystod lawn o ryngweithio a gweithgareddau sydd fel arfer yn digwydd ym mywyd ysgol neu feithrinfa er mwyn lleihau'r risg o drosglwyddo'r coronafeirws. Bydd angen amser a hyblygrwydd ar yr ysgolion a'r darparwyr er mwyn gallu llunio a phrofi eu cynlluniau: bydd angen i'r rhain wneud darpariaeth i'r holl blant fod ar y safle, tra na fydd, yn flaenorol, fwy na thraean o'u disgyblion wedi bod ar y safle ar unrhyw un adeg. Bydd angen i'r ysgolion a'r darparwyr hefyd fonitro ac ailwerthuso eu cynlluniau dros amser, gan ystyried unrhyw newidiadau pellach i'w gweithrediadau. Bydd y gofynion hyn yn mynd ymhell y tu hwnt i'w beichiau gweinyddol arferol.
- Bydd angen i'r ysgolion a'r darparwyr reoli goblygiadau strategaeth "Profi Orlhain Diogelu" Llywodraeth Cymru(3). Gall y strategaeth hon ei gwneud yn ofynnol i grŵp cyswllt plentyn hunanynysu os yw'r plentyn yn profi'n bositif ar gyfer y coronafeirws. Mewn perthynas ag ysgolion uwchradd, mae canllawiau Llywodraeth Cymru(4) yn datgan y gall grŵp cyswllt y plentyn gynnwys grŵp

(1) 'Canllawiau ar ddysgu mewn ysgolion a lleoliadau o dymor yr hydref', Llywodraeth Cymru, Gorffennaf 2020.

(2) 'Canllawiau gweithredol ar gyfer ysgolion a lleoliadau o dymor yr hydref', Llywodraeth Cymru, Gorffennaf 2020.

(3) 'Profi Orlhain Diogelu', Llywodraeth Cymru, Mai 2020, fel y'i diwygir o bryd i'w gilydd.

(4) 'Canllawiau gweithredol ar gyfer ysgolion a lleoliadau o dymor yr hydref', Llywodraeth Cymru, Gorffennaf 2020.

blwyddyn gyfan y plentyn ac unrhyw un sydd wedi rhannu cludiant gyda'r plentyn hwnnw. Gall fod angen i aelodau o staff hunanymysu hefyd os ydynt wedi bod mewn cysylltiad agos â'r plentyn. Mae'r materion hyn yn golygu y gall fod cyfnodau maith pan fydd aelodau o staff a grwpiau o blant yn absennol. Bydd hyn yn achosi tarfu ac yn cael effaith glir ar allu'r ysgolion a'r darparwyr i gyflawni eu dyletswyddau yn llawn.

(4) Am y rhesymau hyn, byddai cymhwyso'r dyletswyddau a ddisgrifir ym mharagraff 1, ar eu ffurf heb ei haddasu, yn gosod gofynion afrealistig ar ysgolion a gynhelir, ysgolion meithrin a gynhelir a darparwyr eraill addysg feithrin a gyllidir; byddai'n niweidio eu gallu i ymateb yn hyblyg ac yn effeithiol i'r heriau sy'n codi o ganlyniad i'r coronafeirws a'i effeithiau; a byddai'n debygol o gael effaith andwyol ar blant.

Kirsty Williams
Y Gweinidog Addysg, un o Weinidogion Cymru
27 Awst 2020